

สรุป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๘๙/๒๕๖๓

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้ร้อง

นาง ส.

ผู้คัดค้านที่ ๑

ธนาкар ธ.

ผู้คัดค้านที่ ๒

ความผิดต่อพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๕๑

ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๓ ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมีความหมายรวมถึงทรัพย์สินที่เปลี่ยนสภาพหรือได้มาจากการใช้จ่ายเงินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นการผิดกฎหมาย และศาลมีอำนาจสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินได้ ตามพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ เว้นแต่ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สิน อาจยื่นคำร้องก่อนศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๕๑ โดยแสดงให้เห็นว่าตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือตนเป็นผู้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุตสาธารณะ ตามมาตรา ๕๐

เมื่อผู้คัดค้านที่ ๑ ยังชำระค่าเช่าซื้อไม่ครบถ้วนกรรมสิทธิ์ในรถยนต์พิพาทจึงยังคงเป็นผู้คัดค้านที่ ๒ อยู่ ผู้คัดค้านที่ ๒ เป็นสถาบันการเงินประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์เป็นปกติธุระในลักษณะเป็นการให้สินเชื่อรูปแบบหนึ่ง กรณีมีเหตุควรเชื่อว่าผู้คัดค้านที่ ๒ ให้ผู้คัดค้านที่ ๑ เช่าซื้อรถยนต์พิพาทและรับเงินตามสัญญาเช่าซื้อโดยสุจริต ผู้คัดค้านที่ ๒ จึงชอบที่จะขอคืนรถยนต์พิพาทได้ ผู้คัดค้านที่ ๑ นำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาชำระราคาเช่าซื้อรถยนต์พิพาทบางส่วน รถยนต์พิพาทจึงมีส่วนที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งต้องตกเป็นของแผ่นดินรวมอยู่ด้วย สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต้องดำเนินการขายทอดตลาดรถยนต์พิพาทซึ่งเป็นทรัพย์สินที่แบ่งแยกไม่ได้แล้วนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดคืนให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๒ ตามสิทธิของผู้คัดค้านที่ ๒

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สิน จำนวน ๑ รายการ พร้อมดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินที่เกิดขึ้นตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑

ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนและประกาศตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านที่ ๑ ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและมีคำสั่งคืนรถยนต์พิพาทให้ผู้คัดค้านที่ ๑ ผู้คัดค้านที่ ๒ ยื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้านขอให้มีการคืนรถยนต์พิพาทแก่ผู้คัดค้านที่ ๒ หากไม่อาจส่งคืนได้ขอให้ใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๕๓๐,๐๑๓.๓๔ บาท ให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๒

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการขายทอดตลาดรถยนต์พิพาทแล้วนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดส่วนที่เป็นการนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดมูลฐานมาชำระเงินดาวน์

กองกฎหมาย
LEGAL AFFAIRS BUREAU

และผ่อนชำระค่าเช่าซื้อรถยนต์ในราคา ๘๘๓,๓๑๓ บาท ตกเป็นของแผ่นดิน หากมีเงินที่เหลือให้คุ้มครองสิทธิของผู้คัดค้านที่ ๒ โดยนำเงินที่เหลือ (ถ้ามี) ดังกล่าวคืนให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๒ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านที่ ๒ อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้รถยนต์พิพาท พร้อมดอกผลตกเป็นของแผ่นดิน นอกจากนี้ก็แก้ไขเป็นไปตามคำสั่งของศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านที่ ๒ ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา

ศาลฎีกาคณะคดีปกครองวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติโดยคู่ความไม่ได้โต้แย้งกันในชั้นฎีกาว่า ผู้คัดค้านที่ ๑ เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายณัฐพล เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ผู้คัดค้านที่ ๑ ซื้อรถยนต์พิพาทจากบริษัทสยามนิสสัน นครศรี จำกัด ในราคารวมภาษีมูลค่าเพิ่ม ๑,๒๔๘,๐๐๐ บาท ชำระเงินดาวน์รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม ๗๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือตกลงทำสัญญาเช่าซื้อกับผู้คัดค้านที่ ๒ ในราคาเช่าซื้อรวมภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงิน ๖๑๑,๐๔๐ บาท ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อเป็นรายงวด ๆ ละเดือน เดือนละ ๑๐,๑๘๔ บาท รวม ๖๐ งวด เริ่มชำระงวดแรกวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และงวดต่อไปทุกวันที่ ๒๗ จนกว่าจะครบผู้คัดค้านที่ ๑ ชำระค่าเช่าซื้อเพียง ๑๘ งวด เป็นเงิน ๑๘๓,๓๑๒ บาท แล้วผิดนัดไม่ชำระ โดยเงินดาวน์และค่างวดเช่าซื้อดังกล่าวเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง (๑)

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๒ ว่า รถยนต์พิพาทเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นความผิดมูลฐานหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ วรรคห้า ให้นิยามคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” หมายความว่า

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินและให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินตาม (๑) หรือ

(๓) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินตาม (๑) หรือ (๒)

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะทรัพย์สินตาม (๑) (๒) หรือ (๓) จะมีการจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนแปลงไปกี่ครั้งและไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลใด โอนไปเป็นของบุคคลใด หรือปรากฏหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลใด ตามบทบัญญัติดังกล่าว ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมีความหมายรวมถึงทรัพย์สินที่เปลี่ยนแปลงหรือได้มาจากการใช้จ่ายเงินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน และศาลมีอำนาจสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินได้ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ เว้นแต่ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่พนักงานอัยการร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๔๙ อาจยื่นคำร้องก่อนศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๕๑ โดยแสดงให้เห็นว่า (๑) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือ (๒) ตนเป็นผู้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนหรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุตลสาธารณะ ตามมาตรา ๕๐

แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คดีนี้ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้คัดค้านที่ ๑ เข้าซื้อรถยนต์พิพาทจากผู้คัดค้านที่ ๒ โดยผู้คัดค้านที่ ๑ นำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาชำระเงินดาวน์และชำระค่างวดเช่าซื้อ แต่ผู้คัดค้านที่ ๑ ก็มีเพียงสิทธิครอบครองและใช้ประโยชน์ในรถยนต์พิพาท โดยจะได้กรรมสิทธิ์ในรถยนต์พิพาทเมื่อชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้วเท่านั้น เมื่อผู้คัดค้านที่ ๑ ยังชำระค่าเช่าซื้อไม่ครบถ้วน กรรมสิทธิ์ในรถยนต์พิพาทจึงยังคงเป็นของผู้คัดค้านที่ ๒ อยู่ ผู้คัดค้านที่ ๒ เป็นสถาบันการเงินประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์เป็นปกติธุระในลักษณะเป็นการให้สินเชื่อรูปแบบหนึ่ง กรณีมีเหตุควรเชื่อว่าผู้คัดค้านที่ ๒ ให้ผู้คัดค้านที่ ๑ เข้าซื้อรถยนต์พิพาทและรับเงินตามสัญญาเช่าซื้อโดยสุจริตไม่ทราบว่าเป็นผู้คัดค้านที่ ๑ นำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดดังกล่าวมาชำระเงินดาวน์และค่างวดเช่าซื้อบางส่วน ผู้คัดค้านที่ ๒ จึงชอบที่จะขอคืนรถยนต์พิพาทได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้คัดค้านที่ ๑ นำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาชำระราคาเช่าซื้อรถยนต์พิพาทบางส่วน รถยนต์พิพาทจึงมีส่วนที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งต้องตกเป็นของแผ่นดินรวมอยู่ด้วย เมื่อตามสัญญาเช่าซื้อระบุว่ารถยนต์พิพาทมีราคาเงินสด ๑,๑๖๖,๓๕๕.๑๔ บาท หักเงินดาวน์ ๖๕๔,๒๐๕.๖๑ บาท ผู้คัดค้านที่ ๒ ใช้เงินลงทุนในการให้ผู้คัดค้านที่ ๑ เข้าซื้อรถยนต์พิพาท ๕๑๒,๑๔๙.๕๓ บาท ซึ่งไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระไป ผู้คัดค้านที่ ๒ มีสิทธิเรียกเก็บจากผู้คัดค้านที่ ๑ เมื่อชำระเงินให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๒ แล้วบางส่วน ส่วนที่ยังขาดอยู่ผู้คัดค้านที่ ๒ มีสิทธิได้รับคืนตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๘๒/๓ วรรคสามอยู่แล้ว เมื่อระยะเวลาเช่าซื้อ มีกำหนด ๖๐ งวด คิดเป็นเงินค่าเช่าซื้อในส่วนที่เป็นราคารถยนต์พิพาทงวดละ ๘,๕๓๕.๘๓ บาท ผู้คัดค้านที่ ๑ ชำระค่าเช่าซื้อมาแล้ว ๑๘ งวด เป็นเงิน ๑๕๓,๖๔๔.๘๔ บาท จึงเหลือเงินลงทุนของผู้คัดค้านที่ ๒ ที่ยังขาดอยู่ซึ่งผู้คัดค้านที่ ๒ มีสิทธิจะได้รับ ๓๕๘,๕๐๔.๕๙ บาท ดังนั้น จึงต้องคืนราคารถยนต์พิพาทตามสิทธิของผู้คัดค้านที่ ๒ โดยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต้องดำเนินการขายทอดตลาดรถยนต์พิพาทซึ่งเป็นทรัพย์สินที่แบ่งแยกไม่ได้แล้วนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดคืนให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๒ ไม่เกิน ๓๕๘,๕๐๔.๕๙ บาท พร้อมดอกเบี้ย ฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๒ ฟุ้งขึ้นบางส่วน

พิพากษาแก่เป็นว่า ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการขายทอดตลาดรถยนต์พิพาท แล้วนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดคืนให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๒ ไม่เกิน ๓๕๘,๕๐๔.๕๙ บาท พร้อมดอกเบี้ย หากมีเงินเหลือพร้อมดอกเบี้ยให้ตกเป็นของแผ่นดิน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ